

## **Valtuustoaloite: Perhekaveritoiminnan käynnistäminen Oulun yliopistollisen sairaalan vastasyntyneiden osastolle**

Esitämme, että Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue selvittää ja käynnistää vapaaehtoisten perhekaverien toiminnan Oulun yliopistollisen sairaalan (OYS) vastasyntyneiden osastolla.

### **Taustatietoja ja kokemuksia Helsingistä**

Perhekaveritoiminta on osoittautunut menestyksekkääksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueella, jossa HelsinkiMission ja HUSin yhteistyönä koulutetut vapaaehtoiset perhekaverit tarjoavat sylissä oloa ja emotionaalista tukea sairaalahoidossa oleville vastasyntyneille silloin, kun vanhemmat eivät pysty olemaan paikalla.

Helsingin yliopistollisen sairaalan Jorvin sairaalan vastasyntyneiden osasto L2:lla käynnistettiin kesällä 2024 ensimmäistä kertaa Suomessa vapaaehtoisten perhekavereiden toiminta.

Perhekaverit ovat HelsinkiMission ja HUSin kouluttamia vapaaehtoisia, joiden tehtävänä on tarjota vauvoille lämpöä, syliä ja läheisyyttä tilanteissa, joissa vanhemmat eivät siihen pysty esimerkiksi sisarusten hoidon, pitkien välimatkojen tai muiden syiden vuoksi.

Osastolla hoidetaan ennen aikaisesti syntyneitä tai muutoin sairaalahoidoa tarvitsevia vauvoja, joilla ei enää ole tehohoidon tarvetta. Vauvojen hoitoajat voivat venyä jopa kuukausiin, ja tavoitteena on, että jokainen vauva pääsisi vähintään kerran päivässä vanhemman tai muun läheisen aikuisen syliin.

Vapaaehtoisten sylissä olo rauhoittaa myös esimerkiksi vieroitusoireista kärsiviä vauvoja, jolloin hoitajien työaika vapautuu muihin hoidollisiin tehtäviin. Vapaaehtoiset eivät tee hoidollisia toimenpiteitä, vaan toimivat aina hoitohenkilökunnan valvonnassa.

Toiminnan suunnittelu toteutettiin tiiviissä yhteistyössä sairaalan henkilökunnan ja HelsinkiMission välillä, ja mallia haettiin muun muassa Yhdysvalloista ja Saksasta, joissa ns. "cuddler volunteers" -toimintaa on ollut jo pitkään.

Ensimmäisinä kuukausina perhekavereita on tarvittu Jorvissa jopa viitenä päivänä viikossa. Toiminta on saanut erittäin positiivista palautetta sekä perheiltä että henkilökunnalta. Usein käy niin, että sama vapaaehtoinen vierailee saman vauvan luona useita kertoja, mikä tukee vauvan turvallisuuden tunnetta ja jatkuvuutta.

Perhekaverit voivat myös olla juttuseurana vanhemmille tai toimia isompien sisarusten seurana silloin, kun vanhemmat keskittyvät vauvan hoitoon.

Vapaaehtoisille järjestetään perehdytys, jossa käsitellään mm. sairaalahygieniaa, ennen aikaisesti syntyneiden ja vieroitusoireisten vauvojen erityistarpeita sekä osastojen toimintatapoja.

### **Ehdotus perhekaveritoiminnalle OYS:ssa**

Oulun yliopistollinen sairaala palvelee laajaa väestöpohjaa koko Pohjois-Suomessa. Pitkien välimatkojen vuoksi kaikkien vauvojen vanhemmat eivät voi olla paikalla päivittäin.

Perhekaveritoiminta tukisi osaston perhekeskeistä hoitoa, vahvistaisi vauvojen varhaista vuorovaikutusta ja kehitystä sekä tukisi vanhempien jaksamista. Lisäksi se voisi keventää hoitohenkilökunnan kuormitusta.

Esitämme, että Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue selvittää ja ryhtyy toimiin perhekaveritoiminnan käynnistämiseksi Oulun yliopistollisessa sairaalassa. Yhteistyökumppanina Pohteen alueella voisi toimia esimerkiksi Suomen Punaisen Ristin ystävätoiminta, Mannerheimin Lastensuojeluliitto tai vastaava vapaaehtoisjärjestö.

Tavoitteena on, että jokaisella OYS:n vastasyntyneiden osastolla hoidossa olevalla vauva-asiakkaalla olisi mahdollisuus saada syliä ja läheisyyttä myös silloin, kun omat vanhemmat eivät siihen hetkellisesti pysty.

### **Allekirjoittaneet**

Susanna Kisner ja Kokoomuksen aluevaltuustoryhmä

Kristillisdemokraattien aluevaltuustoryhmä

Sosiaalidemokraattien aluevaltuustoryhmä